

Bruxelles, 22. studenoga 2017.
(OR. en)

14209/17

CULT 139
DIGIT 238

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	12980/17 CULT 114 DIGIT 204
Predmet:	Zaključci Vijeća o promicanju pristupa kulturi putem digitalnih sredstava s naglaskom na razvoju publike –zaključci Vijeća (21. studenoga 2017.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o promicanju pristupa kulturi putem digitalnih sredstava s naglaskom na razvoju publike, koje je Vijeće usvojilo na 3577. sastanku održanom 21. studenoga 2017.

**Zaključci Vijeća o promicanju pristupa kulturi putem digitalnih sredstava
s naglaskom na razvoju publike**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

UZIMAJUĆI U OBZIR:

1. Zaključke Vijeća od 25. studenoga 2014.¹ u kojima se predsjedništva Vijeća pozivaju da uzmu u obzir prioritete plana rada Vijeća za kulturu za razdoblje 2015. – 2018. u kontekstu trija predsjedništava; u tom kontekstu posebno NAPOMINJE prioriteto područje A plana rada za kulturu koje se odnosi na „dostupnu i uključivu kulturu”, uključujući temu promicanja pristupa kulturi putem digitalnih sredstava, i izvješće Radne skupine za otvorenu metodu koordinacije (OMC) pod nazivom „Promicanje pristupa kulturi putem digitalnih sredstava: politike i strategije za razvoj publike”, u kojem se daje pregled postojećih politika, programa i dobrih praksi u EU-u te iznose preporuke za različite razine upravljanja, kao i studiju o razvoju publike pod nazivom „Kako publiku postaviti u središte kulturnih organizacija”;
2. program Kreativna Europa (2014. – 2020.)² i posebno njegov cilj podupiranja razvoja publike kao sredstva za poboljšanje pristupa kulturnoj baštini te kulturnim i kreativnim djelima;
3. strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta³ čiji je cilj stvaranje novih digitalnih prilika diljem Europe, među ostalim u području kulture;

¹ Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, od 25. studenoga 2014. o planu rada za kulturu za razdoblje 2015. – 2018. (SL C 463, 23.12.2014., str. 4.).

² Uredba (EU) br. 1295/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa Kreativna Europa (2014. – 2020.), (SL L 347, 20.12.2013.).

³ COM (2015)/192 final.

ISTIČE DA:

4. digitalnim tehnologijama brzo se i iz temelja mijenjaju načini stvaranja i uporabe kulturnog sadržaja, kao i pristupa njemu. Distribucija više nije linearna s obzirom na to da se sadržaj sve više dijeli unutar isprepletenih mreža pojedinaca, publike, zajednica i institucija, i u javnom i u privatnom sektoru, čime se oblikuje lanac proizvodnje i distribucije sadržaja. Time se mijenjaju ponašanje i očekivanja publike koja traži povećanje pristupa digitalnom sadržaju, kao i uspostavu odnosa s pružateljima sadržaja u kojem aktivnije sudjeluje. Iz toga proizlazi da kulturne organizacije⁴, osim uloge čuvara, sve više preuzimaju i ulogu posrednika u pristupu kulturnim sadržajima;
5. određeni dio publike ima smanjen pristup kulturnim sadržajima, primjerice zbog posebnih potreba, jezičnih prepreka, manjka informacija, digitalnih vještina, vremena, resursa i interesa, geografske lokacije ili socijalne pozadine. U mnogim slučajevima te se prepreke mogu nadvladati uporabom digitalnih sredstava;
6. pristupom koji uključuje razvoj publike⁵ pomaže se kulturnim organizacijama da dopru do nove publike i prodube odnos s postojećom publikom te se stvara potencijal za povećanje kohezije među zajednicama;
7. u digitalnom dobu potrebno je da kulturne organizacije i publika steknu nove vještine i znanja;
8. upravljanje digitalnim alatima, sustavima i radnim procesima zahtijeva drugačiji pristup kulturnih organizacija, za što je može bitno potrebno organizacijsko preustrojstvo;

⁴ Javne, privatne i nevladine organizacije, neovisno o veličini, aktivne u svim kulturnim sektorima.

⁵ „Razvoj publike planiran je pristup na razini organizacije kojim se nastoje proširiti opseg i priroda odnosa s javnošću usmjeravanjem na njezine potrebe. Njime se kulturnoj organizaciji pomaže u ostvarivanju njezine društvene svrhe, financijske održivosti i kreativnih ambicija.” (Izvor: izvješće Skupine OMC).

9. kulturne organizacije moraju razumjeti svoju publiku kako bi na smislen način mogle s njom surađivati. Manjak informacija o profilu publike i načinu njezina pristupa kulturnim sadržajima putem digitalnih sredstava i dalje je problem. Kulturne organizacije međusobno se znatno razlikuju, no izazovi s kojima se sve suočavaju u prikupljanju podataka u vezi s kulturom i upravljanju njima, posebice u smislu digitalne publike, slični su;

PREPOZNAJE DA:

10. prilagođavajući se neprestanim promjenama u digitalnom okruženju kultura ima potencijal za daljnje jačanje svoje važnosti u društvu. Digitalne tehnologije kulturnim organizacijama daju priliku za razvoj smislenih i interaktivnih odnosa s različitim vrstama publike, što istodobno nameće izazove u smislu strateške vizije, novih vještina i znanja, manjka podataka o digitalnoj publici, organizacijskog preustrojstva i financijskih modela. Kulturne organizacije morat će preispitati način na koji se suočavaju s tim izazovima kako bi u najvećoj mogućoj mjeri iskoristile prilike koje će proizići iz prihvaćanja razvoja digitalne publike;

POZIVA, POŠTUJUĆI NAČELO SUPSIDIJARNOSTI, DRŽAVE ČLANICE DA:

11. razmotre stvaranje povoljnih okvira i uvjeta u sklopu politika kojima se kulturnim organizacijama pomaže da pri prilagođavanju aktualnoj digitalizaciji daju prednost razvoju publike;
12. potaknu kulturne organizacije na prihvaćanje razvoja publike kao sastavnog dijela svojeg djelovanja;
13. promiču inovativne pristupe i inicijative usmjerene na sudjelovanje koji se odnose na razvoj publike, izgradnju kapaciteta i financiranje;
14. potvrde važnost prikupljanja podataka o digitalnoj i mogućoj digitalnoj publici kao instrumenta za donošenje politika te s ciljem pružanja boljih usluga kulturnih organizacija;
15. razmotre temu razvoja publike putem digitalnih sredstava pri izradi novog plana rada Vijeća za kulturu;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA U OKVIRU SVOJIH NADLEŽNOSTI:

16. u pogledu inovativnih digitalnih pristupa razvoju publike potaknu suradnju te razmjenu znanja i najboljih praksi među različitim dionicima, različitim sektorima i na različitim razinama, među ostalim s ciljem povećanja učinkovitosti i smanjenja troškova;
17. sastave dobrovoljne smjernice na razini EU-a za prikupljanje podataka o digitalnoj publici i upravljanje njima kako bi kulturne organizacije pružale bolje usluge koje su usmjerene na korisnike te kao doprinos oblikovanju politika utemeljenih na činjenicama. Tim neobvezujućim smjernicama trebala bi se poštovati raznolikost kulturnih organizacija, kulturnog sektora i tradicija država članica. Preduvjet za sve aktivnosti prikupljanja podataka trebala bi biti usklađenost s pravilima o zaštiti podataka;
18. podignu razinu svijesti među kulturnim organizacijama o mogućnostima povezanima s inovativnim i alternativnim modelima financiranja koji mogu imati pozitivan učinak na razvoj publike u kulturnim i kreativnim sektorima;
19. povećaju kapacitet, vještine i znanje kulturnih organizacija i njihove publike radi suočavanja s novim digitalnim izazovima;
20. priznaju važnost toga da se pri dodjeli financijskih sredstava u obzir uzmu razvoj publike i digitalizacija;
21. i dalje budu usredotočeni na digitalizaciju kulturnih sadržaja i razvoj novih tehnologija za digitalizaciju kao sredstva za pružanje raznovrsnije kulturne ponude te povećaju ponovnu uporabu digitalnih sadržaja kojima se doprinosi različitim sektorima društva;
22. promiču interoperabilnost sadržaja i tehnologije kako bi se potaknuo širok pristup i kulturnih organizacija i njihovih korisnika;

23. prihvate potrebu za poštovanjem autorskih i srodnih prava te priznaju važnost prava tvoraca, nastojeći pritom postići najširi mogući pristup sadržaju;
 24. iskoriste Europsku godinu kulturne baštine 2018. za promicanje javnog pristupa resursima i uslugama u vezi s digitalnom baštinom, uključujući inicijativu Europeana, te boljim iskorištavanjem digitalnih sredstava povećaju sudjelovanje u upravljanju kulturnom baštinom unutar svih društvenih skupina.
-